

Redacció i Administració:

CALABRIA, 104, 2^{on}

Dels treballs pu-
blicats, en seràn
responsables els
:: seus autors ::

10 céntims

EL XÀFEC

Periòdic independent

Sortira cada 15 dies

ANUNCIS A PREUS
: CONVENCIONALS :

No 's retornen
els originals, en-
cara que no 's
:: publiquin ::

10 céntims

Incapacitat

Estem cansats de dir i repetir que, des de que regeix els destins de nostre poble la dinastia de Can Petita, que desgraciadament aixís ens ho confirma l'història política d'aquella casa, per La Garriga començà la seva devallada perdent-se tot el patrimoni històric i polític tradicional que en altres temps de benhauransa havia gaudit.

Però mai ens senyala l'història que 'ls seus homes hagin tingut un desconeixement tan marcat de les coses de nostre poble i tan poc patriotisme per fer del mateix lo que volem que sigui. Continuament l'alcalde de R. O. i agent de negocis de Can Petita, el *Noi Pedrals*, ens està demostrant la seva incapacitat malgrat inspirar-se en aquella política que segons el seu mestre ha de donar nom i gloria a tots aquells que la segueixin i ha de ser la salvadora dels interessos dels fills del poble de... Can Petita.

Quan en Joseph Dalmau, actual alcalde, es presentà a les eleccions passades i anà en candidatura avalat amb les firmes dels seus ex-amics, tingué molt bones paraules per a embaucar i traïr hipòcritament els seus correligionaris i amics, suscribint amb la seva firma totes aquelles promeses insertades en el manifest electoral que publicà, i que sens dubte, li valgueren poder ostentar indegudament la vara vinguda de mans dels seus contraris que befaren la dignitat de son pare, i que ell, havia fet promesa formal de venjar-lo tan aviat com les circumstàncies li permetessin.

Nosaltres que teniem motius per dubtar de la espontaneïtat de les seves paraules donada l'aproximació en que ha viscut sempre amb la política de Can Petita, no creiem tampoc en el bon èxit de la seva gestió, ja que 'ls fets ens porten a creure forasament tot lo contrari, i per allò que diu la dita "qui té el cul llogat no seu com vol".

Amb tot i això nosaltres no esperavem d'aquell que ocupa el primer lloc en l'Ajuntament que 'ns demostrés un desconeixement tan gran de les seves atribucions que li permetessin a oferir per procediments il·legals peticions que 'ls seus amics polítics li han fet, i en canvi, ha sacrificat i befat els lligítims drets de tots els seus veïns, com per exemple, privant-los de l'entrada en el saló de sessions i tants altres fets que no enumerem per estar perfectament enterats els nostres llegidors.

Aquest procedir no 'l recordem pas de cap altre home des de la regència política de Can

Petita, i que hagi sigut també tan funest per portar la direcció administrativa de nostres interessos.

Si realment, com se veu, el Noi Pedrals, entengué que podia tractar als garrigans com a xinos se va equivocar de mitg a mitg, doncs el poble garrigà que no està conforme amb l'asquerosa política que representa, i que té un concepte més elevat de la seva dignitat, sabrà en el seu dia, recabar una satisfacció justa i merecuda per rehabilitar-se de l'atropell i de l'escarni que li feu per escalar el lloc que no li pertoca com ho justifica ademés l'epígraf que encepala el present escrit.

Nosaltres els d'EL XÀFEC que som titllats per tots aquells que la nostra campanya moralitzadora pot perjudicar la seva acció política, sortim a cos descobert en defensa de tot el poble garrigà perquè es vegi lliurat del jou a que 'l volen sotmetre els definidors de la política de Can Petita per poguer com fins ara governar impunament sense comptar per res amb l'assentiment i confiança del mateix per la consagració de la seva obra.

Cartes de la Xina

Pekín 15 de juny de 1915.

Senyor Director d'EL XÀFEC.

Molt estimat amic: Tornant amb aquell xino manso de que li parlava en ma data anterior, vos diré que 's un peix que 's porta l'oli, vull dir, que té molta lletra menuda i que la sap molt llarga.

Me recorda aquell romanço que publicà a Barcelona la casa Sucesors de Antonio Bosc, del carrer del Bou de la Plassa Nova, referent a les aventures d'un aprenent sabater magre i burleta, del que recordo les següents estrafalaries ritmes, mes avans vos prego que no rien gaire.

Diuen aixís:

Ell sap qui compra a fiar,
si la Antonia és bruta o neta,
si el seu home les hi peta,
si ahir va passar bugada,
i fins si 's deixà descuidada
sota 'l llit la gibrelleta.

En efecte: l'esmentat xino va convidar-me a visitar un barri bastant apartat de la capital, com si diguessim de Barcelona a La Garriga, anomenat Yo-t-Toc, aon ell hi exerceix de cacic.

—Veu—me digué—jo considero aquesta barriada com un llibre, i cada casa una fulla. Dit llibre jo 'l tinc, i a tu fulla hi escrit l'història de cada família.

—Magnífic!—vaig exclamar.—D'aquesta manera el cacic té eficàcia.

—¿Si 'n té d'eficàcia? Mira: l'un perquè no té res i l'altre perquè ho té tot, jo 'ls encaro i cobro 'l barato, o siga, la comissió.

¡Carai que la sap llarga aquest xino manso!

—Escolta—va replicar-me com si hagués sentit lo que murmuraba—no 't pensis que tot siguin ventatjes. També m'ha tocat suar algunes vegades. Un dia, no sé com, varen calar foc a casa; un altre, mevan tirar dos trets, i no tinc tan segura la pell que al dia menys pensat no 'm tirin al altre barri; que demà o un altra estona que 't vinga bé sabràs i veuràs una cosa que a mi m'ha posat carn de gallina, i a tu també te l'hi posarà quan t'enteris.

¿Què serà lo que tan esgarriós té de dir-me?

Perque, segons lo que 'm digui, no vos ho escriuré pas, que jo vull fer-vos riure, si pot esser, mes no fer-vos plorar o posar-vos de mal humor.

Perxò, aquí no s'extranya res, dat el caràcter peculiar dels naturals del país.

Aixís com a Catalunya, per exemple, vestir de negre fa dol, aquí fa alegria, i per l'istil tot lo demés.

¿Què 'n són d'estrambòtics!

Amb aquell saltiró constant, caminant com si ballessin, jo hi agafo mal de cap. Marejan, perquè mai estan quiets; quina ballugadissa!

Mai sé quan riuen ni quan ploren: sembla que portin careta.

A n'aquest barri de Yo-t-Toc he reparat que, efectivament, els habitants miran al meu cicerone un xic malament i casi te diria que amb odi mal comprimit.

Es el meu desitj tornar aviat a la capital, i si pot esser, tot sol.

—Tonto—va dir-me—ets un covart i mai faràs carrera. Els cacics de la xina, com en tots els demés països, tenim a favor nostre les autoritats i els elements de més influencia.

Aquell que crida, rep llenya.

Aquell que protesta, se l'hi dobla el càstic.

Aquell que menassa, va a la presó.

Arà, allà aon anirem després, ja 'n saben més de viurer; allí...

No va acabar la frase, perquè un xino d'aquestos que tiran del cotxet com els animals, amb intenció o sense, va donar-li una

Salamanca
Garriga

empenta que 'l tirà de revés, i no va caurer a terra perquè jo vaig sostenir-lo.

Veritablement no és de envejar la vida de cacic, per molt poderós que 's eregui ser.

I fins a ma propera data; que no sé que serà això que amb tant esgarrifament m'ha anunciat aquest xino manso que tant amablement vol fer-me sapiguer.

M. SISTAKS

Comentari

A l'entorn d'un «Remitit»

Animats del desig d'informar a nostres llegidors de les causes que originaren el passat i present "Comentari" complint un dever informatiu, insistim, novament, sobre el mateix punt, sense altre propòsit que 'l de posar les coses en son verdader lloc i de deixar ben transparent la qüestió que 'ns ocupa, enboirada malevolament per uns quans que 'ls convidria deixar-la envollcada en la sombra del dubte.

Aquesta resolució és filla d'un convenciment, i de la necessitat de justificar una vegada més el recte procedir del chor "La Aliansa" en defensa propia, i de provar davant de l'opinió la conducta poc correcte que observà son ex-director D. Josep Aymerich, durant el temps que 'n fou director del mateix.

Direm, doncs, que a mida que 'l temps passava, anaven allunyant-se més totes aquelles il·lusions que la seva cooperació havia fet concebir en un principi als elements directores, veient, també, com s'anaven perdent llastimosament totes les esperances que fundadament prometia als mateixos el seu clar judici, i la seva reconeguda competència, demostrada en el comens del seu exercici, estruncada bruscamment per influències estranyes, per fer impossible la continuïtat d'una obra de cultura social tan bellament impresa.

Com diem doncs, mentres els dies s'escurrien fent via sense deixar rastre de l'obra educativa que li era encomanada, i que baix els seus auspicis havia d'enrobustir-se fins a la seva total plenitud, a qual fi havia promès treballar per donar-li tot l'espandiment necessari per dotar-la d'una personalitat que li és propia, i poguer obtenir pels seus mèrits la plena consagració artística a que aspirava, s'anava obrint un abim entre ell i els seus deixebles, en el qual, havia de trovar més tard el premi de la seva mala acció. No trigà molt temps que, aquest abim, feu sentir fortament la seva influència en l'ànim i en la consciència de tots els deixebles, mentres en la seva imaginació se 'ls reflexava amb tota cruesa, les conseqüències que podia tenir al veure's engollits per a sufrir les tortures del veïnat quedant sepultats en el fons del mateix. És el destí (deien ells, tots condolguets) que 'ns obliga a passar per aquest període de prova, però, és una ditxa inmensa—deien després plens

de joia—vencer el perill i aixafar a l'enemic.

Tenien raó els deixebles: ells havien batut a l'enemic, i una vegada més veien plens de satisfacció triomfar la seva causa confortats amb el calor del seu patriotisme que sapigueren en un moment decisiu inflamar per no perdre la seva personalitat que se 'ls negava, adquirida pels seus mèrits i per la continuada tasca desinteressada i educadora. Així, doncs, amb gran goig, veien que 'l chor "La Aliansa" triomfava de les habilitats i maquiavelismes posades en joc per son ex-director i els seus amics. És tan evident això, que no pecarem al calificar de farsa la manobra que maliciosament preparà als elements directores del chor per fer-los caure en el parany amb la sortida de La Alhambra. Aquest fet ens demostra plenament que tots els arguments aduits per ell per a demostrar les aventatjes que significaven tenir un hostatje independent, no foren més que un asqué o un medi de conduir el chor cap al precipici, que ha pogut evitar-se gràcies el seny i patriotisme dels elements directores que no sapigueren doblegar-se mai davant dels mals concells d'ell, i no 'ls faltà tampoc energia per posar a salvo els interessos del mateix greument amenassats per influències estranyes, que sols els guiaven un fi mesquí, i qui sab, si també un fi polític. Era sens dubte el senyor Aymerich l'instrument que 's movia a conveniències d'aquestes influències, mogüent en el chor la latuta al compàs que aquells li marcaren sense conseguir, afortunadament, que la massa choral es posés d'acord per cantar al seu ritme.

Aquesta, i no altre, ha sigut l'obra que ha vingut fent durant tot el temps que fou director, en lloc de complir la seva promesa portant a cap totes aquelles reformes que havien de donar-li nom i gloria.

Desenganyat, doncs, i convenut que era impotent per conduir el chor cap al camí que a ell li convenia, i a més, perquè no podia jugar-hi impunement perquè hi havia un reglament de govern que la Junta feia complir inflexivament en tots els seus aspectes, desistí de minar la voluntat d'aquells que tantes vegades havia posat a prova per portar-los al descrèdit i a la ruïna.

Fracassat ja, i mirat amb la major indiferència i desconfiansa per tots els seus deixebles, decidí venjar-se amb l'última farsa urdida amb tote la mala fe que la mateixa entanyia, al ampar de l'autoritat i honrada conducta del senyor Rector, sense sentir la recança que havia de causar-li comprometre agraciant la dignitat d'aquest en el present cas, pel sol fet d'amagar la seva falta.

No són més que 'ls efectes del despit i de l'impotència que han inspirat fatalment an aquest pobre home, afortunadament, sense veure realitzats els seus baixos propòsits i si, en desprestigi solsament d'ell mateix.

Havent fet ja incompatible els seus actes amb la dignitat dels deixebles, ens creiem en el cas de dir que havia de tenir una mica més de pudor per deixar com calia el seu càrrec i no vaiguer-se de procediments que deuen renunciar els homes que, públicament, per medi

de la premsa, graduen i bescanten l'honorabilitat i la tasca periodística dels altres, i que sols poden apropiari-se aquells que no tenen altre medi de defensar-se que la farse i la calumnia.

¿Amb quin orgull i en nom de que, pot avui, fer ostentació de les distincions que a son temps s'havia fet mereixedor, i que 'l chor no li regateixà en prentí dels seus mereixements?

¿No hauria sigut més digne en aquest cas, manifestar els seus desitjos presentant la seva dimissió fent renúncia dels obsequis rebuts com els representants populars fan de la seva acta en favor dels seus representats quan tenen discrepàncies que no poden solventar amb armonia o unitat de criteri?

Com a conclusió del passat i present "Comentari" direm que, al sortir-se de director del chor, caigué en l'infantilitat de creure's que ho faria rodejat de la majoria dels choristes, acabant així amb l'existència del mateix, però, afortunadament, compenetrats aquestos de la baixa traïció que 'ls hi feia, el deixaren sol i abandonà en mans del destí aon ha de trovar-hi a llarg temps el premi de la seva mala obra.

El tam-tam xino ⁽¹⁾

Os vui contar una historia que sembla un quènto, és vritat i no és un quènto, és historia que no fa gaire ha passat.

En un poble del Vallés amb el nostre molt semblant es va fer una comedia en un bosc, l'estiu passat.

Per poder cridar al públic quan va l'acte a comensar enmatllejà el president an un senyor castellà un tam-tam Xino molt maco que d'Hong-Kong va portar. ¡Manoi que's varen lluir repicant fort el tam-tam! Mes tan i tan el picaren que 'l varen fins esquarterà. ¿Com hu farem, varen dir, això, aixis, no's pot tornar? Fa soroll de graxunera i abans feia un trinc molt clà.

Va acordar el president (que era també diputat i li deien Rabassola com al nostre, és ben casual) portar-lo a un metalúrgic veïam si el podia adobar.

Mes l'artista de fosa els va dir que no, ben clar, que era fet d'un metall Xino i ell de Xino no està al cas.

(1) El tam-tam xino és un instrument de metall que te una forma de cassola que es penja amb dos fils i es toca amb una maneta de bombo, i fa el sò molt majestuós. An «El Padró» en tenien un de molt bo, i sabèm si encara el tenen.

Aleshores el van dur-lo per poder-lo apedassar a un llauner que al poble havia per a veure si amb la solda i soldan-lo amb solda groga el tornaven com abans.

Jo no sé que va passar però l'esquerda enfadada, de la solda protestà i en lloc de tornar-se a soldà se va convertir en forat, i és clar d'aquesta manera donà expressions al Tam-Tam.

Aleshores an el amo varem explicar-li el cas per pagar-li els perjudicis de la pèrdua del Tam-Tam, i ell els demanà en son lloc per un petit campanar una esquella que costés igualment lo que'l Tam-Tam.

Mes la junta del teatre amb modos va dir que ca que no estava per esquelles ni per res de campanes.

Aixís la cosa ha quedat, ¿i saben com ha acabat? que al final de tot això qui 'ls plats trencats pagarà tindrà d'esser el president que's qui sempre els deu pagar.

I d'aquesta historia curta treient la moralitat es veu que'l que fa fatxenda paga sempre els plats trencats.

MAXIM

Cridem l'atenció de l'Ajuntament referent a les quixes que alguns veïns del cap-devall del carrer dels Banys ens han fet per les molesties que 'ls hi ocasiona la pols que aixequen amb l'excesiva velocitat que porten els automòbils al passar per dit punt, a més de ser un verdader perill.

Per remeiar això, no hi ha més camins a seguir que 'ls ja exposats altres vegades: fent moderar la marxa dels mateixos o regar amb una bota que creiem molt necessari.

x x x

Ens hem enterat amb gran satisfacció que fins ara són coronats d'èxit els treballs que ve realitzant la Comissió del chor "La Aliansa" per celebrar la festa major. Això, és una mostra de la bona acullida que'l públic li ve dispensant, fent augurar un feliç èxit de la festa de tot el poble en la qual tots els contribuents hauràn conseguit amb el seu patriotisme i la seva cooperació celebrar-la amb verdaera germanor.

x x x

El dia 25 del corrent morí l'esposa de nostre bon amic En Joseph Vinyolas (a) *Benet*. Ha sigut molt sentida la seva mort pel seu bon tracte i amistats amb que contava i aixís ho corroborà la manifestació de dol que l'acompanyà a la seva última morada.

Rebi la seva familia, i en particular el seu marit, nostre amic, el més sentit pésam, tot desitjant-li un prompte restabliment de l'enfermetat que'l reté encara en el llit.

XAFEGADES

L'alcalde és molt mirat en totes les seves coses, però, hi ha ocasions que, per ser tan curt de gambals dona a llegir aixís en familia, com són els de Can Petita, i les seves papellones Polit, Carles, Calderonet, etc., documents que deuriem ser sagrats per ell, i que sols per un abús de confiança i d'autoritat, pot divulgar el seu contingut an aquells que no 'ls hi interessa no més que per fer-hi brometa.

Pepet, cada dia et fas més digne d'aquelles fundes.

o o o

Tenim noticia de que el Noi del Ciment ha passat una capa de vernís a les sabates de xarol per lluir-les altre cop en la propera festa major en companyia d'aquelles "estrelles" del ball de Pinyata, que farà pujar d'amagatotis, per fer-se passar el mal humor que li ocasiona El XAFEC.

Esperem carta d'en Bardera que 'ns avisarà el tren que pujaran aquelles.

Ens sembla que farà desgracies aquells dies.

o o o

Uns quants desvagats que no falten mai a l'arribada dels trens per matar les hores d'aburriment amb la vinguda inesperada d'un amic o el pas d'un altre que com ells va a aburrir-se en un poble més ensopit que'l nostre, parlaven dels kilos que cada hu pesava.

El Noi del Ciment, que's trobava allí present digué: Jo en el termini de pocs mesos he perdut set kilos. I va descuidar-se d'afegir que eren de "vergonya".

o o o

Hem dit moltes vegades que'l Noi del Ciment es dedica a fer el senyor demostrant tenir una gran altesa de mires per fer honor a la "vara", doncs no li sembla bé empunyar-ne dugues a l'hora: la seva de carreter i la d'alcalde.

Avui podem dir que, les nostres paraules han obtingut una plena confirmació per part d'ell mateix, doncs públicament va dir lo següent: "El partit dels pobres no guanyarà més". De manera que ja sabem que perteneix al partit dels senyors o sigui dels rics i dels que no tenen vergonya.

o o o

El Noi del Ciment fent la vida de senyor s'inclina en les seves expansions a obtenir un reinament social apartant-se dels cafés dels pobres i dedicant-se al sport.

Entre altres cultiva el de fer volar l'estel, per cert que amb motiu d'això un dia es proposava fer-lo volar tenint un vent poc favorable. Uns que s'ho miraven deien: Se li aixeca... si... no... ara; pero l'estel vinga fer remolins i no hi havia de que, i l'home empipat, veient que era víctima de les seves ironies, els digué: Se m'aixecarà quan a mi em dongui la gana.

Es clar, l'alcalde fa lo que vol, com aquell del conte.

o o o

Els concells d'El XAFEC ja sabem que no han de trovar una bona acullida en el sí del Consistori per la raó no més de ser d'aquest.

En vista del fracàs del Jardiner per la construcció del pont de la riera, aconsellavem en el nombre passat que la Mancomunitat es fes seu el projecte de dit senyor, però, el pondonorós regidor s'ha cregut en l'obligació de rehabilitar-se del seu descalabre presentant un altre projecte que consisteix en imposar un tribut als pescadors i el producte destinar-lo a la construcció del referit pont.

L'alcalde naturalment que protestà com a pescador empedernit, i nosaltres seguim creient que aquell regidor cada dia es fa més mereixedor de lluir la pessa de mitja an amunt quan això sigui un fet.

o o o

Ens hem enterat que'l "Pegot" no vol fer res mèrits perque està ja altament satisfet del premi que merescudament un amic nostre li adjudicava pels seus dots oratoris.

Diu: jo ja he complert amb els meus representats i amb els compromisos de partit: he conseguit posar-me al nivell dels Sants Ignocents i que'l sabatè de Granollers no'm fassi més la competència fent parada a la plassa.

Després d'això creiem que no falta més que vingui la "degollació" com a coronament de la seva obra. Amen.

Imp. Fills Domingo Casanovas. Ronda Sant Pau 67
Telefon 2120. — Barcelona

NOTICIES

Victima d'una enfermetat llarga i traidora morí en nostre poble la senyoreta donya Carme Solé i Aymerich, de Barcelona.

Desgraciadament no trovà aquí en nostre poble el remei necessari per vencer el mal que la feu sucumbir a la tomba a una edat prematura, quan el mon anava a oferir-li les seves primicies en l'adolescencia.

Nosaltres sentim de tot cor que la fatalitat del destí hagi volgut per sempre més allunyar-la del costat de la seva familia, deixant un buid en el seu si que nosaltres volem omplinar expressant a la mateixa el nostre més sentit condol, tot depositant en la tomba de la finada una corona de semprevives per testimoniar-li el nostre viu record i com a penyora de la seva amistat.

x x x

Recomenem a tots els veïns que tinguin alguna queixa a fer per deficiències del servei públic o per altres motius relacionats amb lo mateix, poden fer-les, en la seguretat de que per nostre part farem tot lo possible perque tinguin una deguda reparació.

x x x

“EL CENTRO”

NOVITATS PER A SENYORA :: Llanería, Sedería, Llencería i confeccions

MELCHOR, CULÍ i TARRÉS

Ronda Sant Pere, (entre Plasses de Catalunya i Urquinaona) Teléfon 3678 :: :: BARCELONA

Nous models en bluses i refajos :: :: Genres blancs a preus de fàbrica
 ————— Madapolams Tolrà; existencia en totes les classes i amplades —————

 PREU FIXO

Joan Sallés

Contractista d'obres

Carrer de la Creueta, 1

AGENCIA DE TRANSPORTS

Acarreus : Reexpedicions : Trànsits

Ubach, Barba i Prats

BARCELONA: Princesa, 37, (Teléfon 1297)

VICH: Plaça Major, 33, (Teléfon 142)

LA GARRIGA: Banys, 58, (Casa Xela)

Sucarana i Bellavista

Hotel Catalunya

Carrer de Cardedeu, 1

HOTEL DORÉ

Situat prop de l'estació del ferrocarril

JOSEP MARATA

SERVEI A LA CARTA I COBERTS

S'INFORMA PER AL LLOGUER DE TORRES

Imprempta

Papeleria

Fills de Domingo Casanova

TELÉFON 2120

DESPATX:

BARCELONA

TALLERS:

Carrer del Hospital, 87

Ronda de Sant Pau, 6

Magatzems JORBA

BARCELONA

Call, 13 i 15, Teléfon 1676

MANRESA

Born i Sant Domingo

Les espléndides seccions
i tarifa de preus dels

MAGATZEMS JORBA

son sempre imitades però
mai igualades

NOVITATS PER A HOMES I DONES

Blaneria : Roba blanca : Camiseria : Merceria

Perfumeria : Rellotgeria : Sastreria : Sederia

Sombrereria : Ornaments sagrats

Articles de camp i viatge. - Gran assortit en mosqueters, persianes, guardapolvos sacs
:: de viatge, maletes, gemelos, refajos, bates, perfumeria, matalasseria i ombrel·les ::

Tarradas i C.^a

PLAÇA DE LA CONSTITUCIÓ, 10

Aquesta casa és afiliada a la Compañia d'Electricitat per a fer tota classe d'instal·lacions a La Garriga, L'Armetlla, i Figaró.

Instal·lacions elèctriques : Força i llum

Bombetes de totes marques ————— Il·luminacions decoratives

Assortit magatzem de materials elèctrics : Bombes

Motors : Motors-Bombes : Aparells senzills i de luxe

ES FACILITEN PRESSUPOSTOS

